

مصاحبه در موضوع

«ابعاد فنی و راهبردی ظرفیت‌های اربعین در ارتباط با هوش مصنوعی»

معمولاً مردمی که برای شرکت در پیاده‌روی اربعین اقدام می‌کنند، حال و هوای زیارت و معنویت دارند. چه ظرفیت و فضای را در این پیاده‌روی ملاحظه کردید که تصمیم به راه‌اندازی موبک در مسیر پیاده‌روی گرفتید؟

کسانی که برای زیارت اماکن مقدسه و عتبات عالیات به کربلا و نجف سفر می‌کنند، این مسئله مهم را درک می‌کنند که امور مادی و معنوی از هم جدا و بریده نیست. همان‌طور که حضرت ابا عبدالله (ع) و یاران ایشان برای تحقق معنویت اسلام ناگزیر شدند با استفاده از ابزار و وسایل مادی به جنگ با دشمن برخیزند.

امروز هوش مصنوعی نیز از مهم‌ترین ابزارها و از طرف دیگر خطرناک‌ترین آنهاست، اگر به دست دشمن و بر علیه حق و حقانیت استفاده شود. بنابراین تمام زائرانی که در این مسیر گام بر می‌دارند، آمادگی کامل و حساسیت فراوانی دارند تا از هوش مصنوعی بشنوند و درباره آن اطلاع به دست آورند. زیرا این همان ابزاری است که اگر مهار نشود و تحت کنترل دینداران در نیاید، می‌تواند کربلای دیگری را در آینده برای اسلام رقم بزند. کفر با همین ابزار می‌تواند علیه ایمان جنگ کند.

زائران چه چیزهایی را باید درباره هوش مصنوعی بدانند و شما چه آگاهی‌هایی را قصد دارید در اختیارشان قرار دهید؟

هوش مصنوعی مثل دیگر ابزارهای ساخته بشر دو وجه دارد. به عنوان مثال زمانی که تلویزیون نبود، برای رساندن اخبار نمی‌شد با این سرعت عمل کرد و طبیعتاً هم ما و هم دشمن زمان زیادی را صرف جابه‌جایی اخبار و تولید بولتن‌های خبری و روزنامه‌های چاپی می‌کردیم. وقتی تلویزیون آمد، فرصت مثبتی در اختیار ما گذاشت تا در زمان کوتاهی اخبار واقعی را به اطلاع مردم برسانیم، اما دقیقاً در سمت منفی خود، امکانی هم برای دشمن ایجاد کرد تا دروغ‌های خود را به اسم واقعیت به مردم بباوراند. تصور بفرمایید اگر ما به موقع تلویزیون را به خدمت نمی‌گرفتیم و از آن استفاده نمی‌کردیم، امروز نسبت به جبهه کفر چقدر عقب بودیم.

نخستین هدف ما این است که زائران گرامی با توجه به حساسیت و نگرانی که نسبت به بنیان‌های اسلام و نظام اسلامی دارند توجه کافی به هوش مصنوعی و توانمندی‌های آن پیدا کنند، تا گرفتار فریب دشمن نشوند. امید هم داریم که از میان همین زوار افرادی پیدا شوند که در توسعه زیست‌بوم هوش مصنوعی کشور و رشد آن تلاش کنند.

برای رسیدن به هدفی که اشاره کردید، برنامه‌های شما در موبک چیست و چطور از این ظرفیت قرار است استفاده کنید؟

ما مخاطبان خود را ابتدا به دو گروه «کودک و نوجوان» و «جوان و بزرگسال» تقسیم کرده‌ایم. برای گروه اول از روش‌های تصویری استفاده می‌کنیم. یعنی بروشورهای کوچک و مصوری تدوین می‌کنیم که درباره هوش مصنوعی؛ فرصت‌ها و تهدیدات آن اطلاع‌رسانی می‌کند. طوری که کودک به سادگی بفهمد. انگیزه ما هم این است که چه بسا تأثیر گذاشته و در آن کودک یا نوجوان این حس را پدید آورد که در آینده برای تحصیل و کار مسیری را انتخاب کند که

بیشتر در هوش مصنوعی تأثیر بگذارد و حضور قوی‌تری داشته باشد در این عرصه.

مخاطب جوان و بزرگسال چطور؟

برای این دسته اولاً تابلوهایی آماده می‌کنیم تا گرداگرد موبک قرار گیرد. این تابلوها می‌تواند اطلاعات اولیه و مفیدی درباره هوش مصنوعی ارائه کند. اما از دیدگاه تخصصی‌تر، این گروه سنی را نیز به دو دسته دیگر تقسیم می‌کنیم؛ افرادی که تحصیلات تخصصی دارند و غیر آن. برای مخاطب عمومی یک بروشوری آماده می‌شود که قرار است به دو زبان عربی و انگلیسی هم ترجمه شود، این بروشور جنبه‌های هراس از هوش مصنوعی را هدف می‌گیرد. اول باید به مخاطب عمومی اطلاع دهیم که به جای ترس از هوش مصنوعی آن را بهتر بشناسد، تا بتواند آن را به استخدام خود در آورد، نه این‌که اسیر آن شود.

فرمودید یک گروه مخاطب متخصص را هم مد نظر دارید. برنامه شما برای متخصصان و افراد تحصیل کرده چیست؟

این بزرگواران به دو دسته تقسیم می‌شوند. برخی از آن‌ها در رشته‌هایی تخصص دارند که ارتباط مستقیمی با هوش مصنوعی دارد. مثلاً بعضی رشته‌های تخصصی فلسفی و منطقی، یا ادبیات و مفهوم‌شناسی که می‌تواند در تولید هستان‌های دانش سهم داشته باشد. یا هستان‌نگاری‌های زبانی. این خیلی فرصت بزرگی است اگر بتوانیم بخشی از این ظرفیت را متقاعد سازیم و بیاوریم در کار تولید زیرساخت‌های هوش مصنوعی. یا برنامه‌نویس‌ها یا متخصصان شبکه و همین‌طور سایر رشته‌های مرتبط با هوش مصنوعی. برای این دسته هم بروشور دعوت به همکاری با سه زبان مختلف ان‌شاءالله آماده خواهد شد.

اما گروه آخر، بخشی از متخصصان و افراد با تحصیلات بالاست که دانش و رشته تخصصی آن‌ها ارتباط مستقیمی با هوش مصنوعی ندارد. فرض کنیم یک فردی متخصص در علم حقوق است، در علم اقتصاد، در روانشناسی. برای این زائران گرامی هم در نظر داریم بروشور و روشی برای معرفی هوش مصنوعی تهیه کنیم که آگاهشان سازیم از هوش مصنوعی چه استفاده‌های فراوانی می‌توانند در رشته تخصصی خود داشته باشند. این افراد از یک طرف حامی توسعه و پیشرفت هوش مصنوعی در صنعت و حرفه خود خواهند شد، از سوی دیگر، تلاش می‌کنند خودشان هم از ابزارهای موجود هوش مصنوعی استفاده کنند تا راندمان کاری خود را بالا ببرند و حضور قوی‌تری در فضای کاری خود داشته باشند. هر دوی این هدف‌ها مد نظر است.

به نظر شما زائرانی که پای پیاده مسیر طولانی‌ای را طی کرده‌اند و معمولاً خسته هستند، در موبک‌های علمی حضور قوی خواهند داشت؟

طبیعتاً همین‌طور است که می‌فرمایید. تمام موبک‌ها وظیفه خود می‌دانند و برای این تأسیس می‌شوند که به زائران اباعبدالله (ع) خدمت ارائه کنند. موبک‌های علمی نیز برای ارائه خدمت راه افتاده‌اند. اما همان‌طور که موبک‌های دیگر خدمات خود را ارائه می‌کنند بدون آن‌که زائر را متوقف سازند، یعنی مثلاً خوراک یا نوشیدنی را در اختیار او می‌گذارند، ولی او را مجبور نمی‌کنند برای مصرف آن‌چه دریافت کرده توقف کند و از حرکت بایستد، ما نیز همین مینا را در طراحی موبک‌های علمی پیشنهاد کرده‌ایم و تلاش می‌کنیم در نظر بگیریم. یعنی موبک علمی نباید زائر را از حرکت باز دارد، بلکه در زمان کوتاهی اطلاعات اولیه را در اختیار او می‌گذارد، با استفاده از تابلوهایی که نصب شده و شاید پاسخ به چند پرسش توسط موبک‌داران. ولی تمام آن‌چه هدف از اطلاع‌رسانی است بایستی در بروشورها و جزوات آموزشی و معرفی کوچکی که طراحی می‌شود آمده باشد. زائرانی که علاقه‌مند به موضوع شوند، متناسب با سن و تخصص و علاقه‌مندی خود یکی از بروشورهای طراحی شده را تحویل می‌گیرند و می‌توانند در میانه راه آن را مطالعه کنند. موبک‌های علمی باز هم هستند، زائر ممکن است با سؤالاتی مواجه شود، در موبک‌های بعدی طرح می‌کند. یا از طریق کانال‌ها و مسیرهایی که در بروشور معرفی شده، به پاسخ پرسش‌های خود دست می‌یابد. در هر صورت ما

نمی‌خواهیم زائر را از حرکت بازداریم و او را متوقف سازیم. برنامه‌هایی هم طراحی نکردیم که مانند نشست و همایش و کارگروه سبب شود زائر بماند و بیشتر خسته شوند. روش اصلی ما «بردار و برو» است. ارائه کمترین اطلاعات در لحظه و تقدیم بروشوری که در مدت طولانی‌تری با زائر همراهی کرده و او را آگاه سازد.

بسیار گفتگوی خوبی بود. از این که فرصت حاضر را در اختیار ما گذاشتید سپاسگزاریم. اگر نکته پایانی در نظر شما هست بفرمایید.

می‌خواستم این را عرض کنم که خود شما هم یکی از مخاطبان ما هستید که باید با هوش مصنوعی بیشتر آشنا شوید. خبرنگاران می‌توانند از مهم‌ترین مصرف‌کنندگان هوش مصنوعی باشند. هوش مصنوعی می‌تواند مهم‌ترین مسائل و چالش‌های روز را در اختیار شما قرار دهد، تا بشود موضوع مصاحبه و تولید گزارش. هوش مصنوعی می‌تواند داده‌های مرتبط را بکاود و بهترین پرسش‌ها را برای شما تدوین کند تا در مصاحبه خود برسید. حتی می‌تواند مناسب‌ترین آدم‌ها را برای مصاحبه پیشنهاد نماید. هوش مصنوعی می‌تواند متن شما را در پایان کار ویرایش کرده و ساختار خبری یا گزارشی یا مصاحبه‌ای برای آن ایجاد کند. شما نیز خوب است بیشتر با ابزارهای هوش مصنوعی آشنا شوید و از آن‌ها استفاده و بهره‌برداری کنید.

موفق باشید و شما را به خدا می‌سپارم.

